

RETEN I ESBJERG DOM

afsagt den 14. september 2022

Sag BS-16728/2019-ESB (Hovedsag)

C Kommune
(advokat Kristian Torp Jensen)

mod

A Kommune
(advokat Birgitte Pedersen)

og

Sag BS-19801/2020-ESB (Adcitationssag)

C Kommune
(advokat Kristian Torp Jensen)

mod

B Kommune
(advokat Morten Jensen)

Denne afgørelse er truffet af dommer Mia Grosen Skovbo.

Sagens baggrund og parternes påstande

Retten har modtaget hovedsagen (BS-16728/2019) den 9. april 2019 og adcitationssagen (BS-19801/2020) den 15. maj 2020.

Sagen drejer sig om hvilken kommune, der skal betale for en borgers ophold på en institution efter borgerens fraflytning og tilbagevenden til institutionen, herunder hvilken kommune, der må anses som borgerens opholdskommune.

C Kommune har overfor A Kommune (BS-16728/2019) fremsat påstand om, at A Kommune skal betale 2.757.019 kr. med tillæg af procesrente fra udtagelse af stævning.

C Kommune har videre nedlagt påstand om, at A Kommune skal betale ethvert beløb, inklusive sagsomkostninger, som C Kommune måtte blive pålagt at betale B Kommune i adcitationssagen BS 19801/2020.

C Kommune har overfor B Kommune (BS-19801/2020) nedlagt påstand om, at B Kommune skal anerkende at være opholds- og handlekommune for borgeren D fra den 21. juli 2017, og at B Kommune skal betale 2.757.019 kr. med tillæg af procesrente fra udtagelse af stævning.

C Kommune har videre over for B Kommune påstået, at B Kommune skal friholde C Kommune for ethvert beløb, inklusive sagsomkostninger, som C Kommune måtte blive pålagt at betale i hovedsagen BS 166729/2019.

A Kommune har fremsat påstand om frifindelse.

B Kommune har fremsat påstand om frifindelse.

Dommen indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retsplejelovens § 218 a.

Oplysningerne i sagen

A Kommune udarbejdede den 18. august 2016 en voksenudredning af borgeren D, der blev beskrevet og vurderet på bl.a. hans psykiske funktionsniveau, sociale færdigheder, praktiske evner til opgaver i hjemmet, kommunikation og samfundsliv. På alle parametre blev det vurderet, at D havde betydelige udfordringer og samlet set et omfattende støttebehov.

I forbindelse med en straffesag mod D blev der den 13. november 2017 udarbejdet en psykologisk undersøgelse af 13. november 2017 og en retspsykiatrisk erklæring af 22. november 2017. Det blev her konkluderet bl.a., at han var mentalt retarderet af lettere grad og hørte til den i § 16, stk. 2-beskrivne personkreds.

Der er fremlagt to betalingsaftaler af 1. marts 2017 mellem Region E og A Kommune om Ds ophold på en institution, Botilbuddet, beliggende i B Kommune. Den ene betalingsaftale angår en basis ydelsestakst med henvisning til servicelovens § 104, og den anden aftale angår en "basistakst, døgn" og "ydelsespakke 17, døgn" med henvisning til servicelovens § 108 og "længerevarende botilbud".

Det fremgår af en beskrivelse af "Botilbuddet" bl.a., at målgruppen er et bo- og beskæftigelsestilbud til voksne personer med udviklingshæmning, som har en dom eller særlige behov i forhold til adfærd herunder personer med dobbelt diagnoser og udtalt problemadfærd. Målgruppen er blandt andet kendetegnet ved manglende evne til social omgang med andre mennesker, fravær af empati og manglende selvindsigt.

Ved mail af 16. juni 2017 skrev en medarbejder fra Botilbuddet, Medarbejder F, til A Kommune ved Socialrådgiver G følgende:

"

Hej Socialrådgiver G.

D er taget afsted herfra til C Kommune i nat for at bo hos en kæreste. Han har efterladt et afskedsbrev til os, hvori han skriver tak for alt og at han bedre kan være sig selv derovre- derfor også andre venner fra tidligere. Han har jo ikke nogen dom endnu, så er der nogen lovhjemmel til at lade politiet hente ham? Han har ikke haft udadreagerende adfærd her i den tid han har været her.

..."

Samme medarbejder, F, skrev den 18. juni 2017 en opfølgende mail til socialafdelingen i A Kommune med bl.a. følgende indhold:

" ...

Vi oplever, at han har været inde i et godt forløb her hos os - der er bygget gode relationer op, og han har været meget samarbejdsvillig omkring forskellige tiltag i forhold til økonomien, så pengene de sidste par måneder har strukket et stykke hen på måneden. Fra i starten, hvor han sad i sin seng med sin computer, er han langsomt kommet længere og længere ud - først i sin stue, i køkkenet, en kort tur på afdelingen, derefter længere og længere tid på fællesarealerne, senest er han begyndt at gå med i kantinen til fælles frokost for alle beboere og personaler.

Han er begyndt at deltage i en aktivitet i beskæftigelsen og der er planer om at komme i gang med at være med til at passe dyrene.

Han har ikke udvist udadreagerende adfærd her - vi har set lidt tirsdag d. 13.6., da han fik oplæst et brev fra retspsykiatrisk med indkaldelse til mentalundersøgelse - det ville han ikke, heller ikke, da de tilbød at komme ud til ham. De kunne bare sende politiet, sagde han —det startede vistnok ligesåsnart, han hørte ordet "politi".

Kærester, mobil og pc fylder meget - han er konstant i kontakt på mobilen med venner og bekendte på disse medier - og det er det der trækker rigtig meget i ham. Han har i flere week-ender været på besøg hos først én kæreste - nu er det så nr. 2, han angiveligt er hos - på hans udsagn efter aftale med hendes forældre.

..."

Den 26. juni 2017 skrev Socialrådgiver G ved A Kommune en mail til Medarbejder F med emnefeltet: "Opsigelse for D" med følgende indhold:

"Til Botilbuddet

Vedr. D, cpr.: ....

Hermed opsiges kontrakt for D pr. dags dato, efter gældende regler med løbende måned + en måned.

Såfremt D kommer tilbage til Botilbuddet inden 31.7. vil vi gerne om kontrakten kan genoptages på nuværende vilkår."

Den 6. juli 2017 traf A Kommune ved Socialrådgiver G en afgørelse om ophør af bevilling til opholdet på Botilbuddet. Det fremgår afgørelsen således:

"Afgørelse vedr. ophør af bevilling til ophold i ansøgning om midlertidigt botilbud jf. SEL § 107

Du har valgt at fraflytte Botilbuddet uden grund. Du er kontaktet pr. telefon hvor du har oplyst at du ønsker at blive boende sammen med din kæreste hos hendes forældre i C Kommune

Afgørelse

Din bevilling til ophold i botilbud ophører pr. 30.7.2017.

Begrundelse

Der er i begrundelsen lagt vægt på at du har valgt at fraflytte tilbuddet og ønsker at bo hos din kæreste.

Såfremt der er ændringer i din situation der kan have betydning til afgørelsen, har du pligt til at oplyse dette for kommunen.

Lovgrundlag

Afgørelsen om midlertidig botilbud er truffet jf. Lov om Social Service § 107 om midlertidig botilbud

Klagevejledning

Såfremt du ikke er enig i afgørelsen har du mulighed for at klage.

Du kan klage både telefonisk og via brev, ønsker du at klage skal klagen være indgivet til A Kommune, Handicap- og Psykiatrirådgivningen, senest 3 uger efter du har modtaget afgørelsen."

D flyttede tilbage på Botilbuddet den 10. juli 2017.

En medarbejder hos C Kommune, Medarbejder H, og en medarbejder hos Botilbuddet, Medarbejder K, havde i den forbindelse en mailkorrespondance den 11. til 12. juli 2017. Medarbejder K skrev i den forbindelse bl.a. følgende:

"Hej Medarbejder H.

Du får hermed det materiale, jeg har mulighed for at sende.

Vi aftalte at kontrakten vedr. D forlænges indtil videre, og at han kan blive boende på Botilbuddet, indtil C Kommune har afklaret den videre opfølgning.

Pavillonløsningen som han pt. bor i, er ikke en mulighed efter 1. august, men vi finder en anden bolig til ham i mellemtiden

A Kommune har accepteret at følge op på sagen, så vi sender fortsat opkrævning til A Kommune, som sørger for at videresende til C Kommune.

Jeg kan forstå på personalet, at D ikke har fået udbetalt sin månedlige ydelse for juli, så jeg vil høre, hvem vi skal kontakte for at få det på plads.

..."

Ved brev af 15. august 2017 traf C Kommune afgørelse om ikke at være refusionspligtig i relation til udgifter forbundet med D. Af afgørelsen fremgår bl.a.:

"Afgørelse

C Kommune afviser i henhold til Retssikkerhedslovens § 9c stk. 2 at være refusionspligtig i forhold til udgifter forbundet med D.

...

Resumé

Botilbuddet har d. 11.07.2017 rettet henvendelse til C Kommune begrundet i, at de har en borger visiteret til ophold jf. Servicelovens §107 fra A Kommune. Borger er D, [cpr. nr.](#) XXX.

D har d. 26.06.2017 forladt sit værelse på Botilbuddet og efterladt de fleste af sine ejendele på stedet. Han har samme dag fået c/o-adresse hos en 17 årig kærestes forældre i C Kommune.

D. 26.06.2017 har A Kommune indgivet betinget opsigelse til Botilbuddet af Ds ophold.

D. 06.07.2017 har A Kommune sendt brev til D med afgørelse på ophør af bevilling til opholdet pr. 31.07.2017.

D. 10.07.2017 ringer D til Botilbuddet og beder om at blive hentet hjem til botilbuddet igen.

Botilbuddet har samme dag kontaktet A Kommune for at underrette om Ds tilbagekomst.

A Kommune nægter i den forbindelse af være betalingskommune for D og henviser Botilbuddet til at kontakte til C Kommune.

C Kommune har modtaget sagsakter fra A Kommune d. 17.07.2017. Af disse fremgår bl.a., at D ikke er i stand til at konse-kvensberegne ud fra sine handlinger, og at han er impuls og behovsstyret.

..."

Den 6. september 2017 skrev Medarbejder H fra C Kommune til en medarbejder i A Kommune følgende mail:

"Kære Medarbejder L, jeg har forsøgt at træffe dig flere gange pr. tlf. - begge dine telefonnumre - og har indtalt anmodning på din telefonsvarer om at blive ringet op.

Det vedrører D og vores mundtlige aftale fra midt juli, hvor du gik ind på min anmodning om, at A Kommune fortsat agerer i sagen, til retmæssig betalingskommune er afklaret.

Jeg ser frem til at høre fra dig.”

Ankestyrelsen traf den 13. december 2018 afgørelse om, at C Kommune er opholdskommune for D og skal yde hjælp. Af afgørelsens begrundelse fremgår følgende:

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at C Kommune er opholdskommune for D. C Kommune skal yde hjælp til D.

A Kommune kan ikke pålægges refusion for udvist passivitet i forhold til at iværksætte foranstaltninger overfor D, som nævnt i retssikkerhedslovens § 9 c, stk. 2-4.

Hvad er afgørende for resultatet

Vi har lagt til grund, at D har været anbragt udenfor hjemmet, fra han var ca. 3 år. Han er lettere mentalt retarderet og har udviklingsforstyrrelse af motoriske færdigheder.

Efter at han blev 18 år, blev der af kommuner iværksat flere mislykkede forsøg på efterværn.

Han blev herefter af A Kommune anbragt i Botilbuddet.

Den 26. juni 2017 forlod han imidlertid botilbuddet, og flyttede ind hos en kæreste i C Kommune. Det fremgår af folkeregistret, at han fra samme dato blev registreret i C Kommune.

A Kommune indgav herefter en betinget opsigelse til botilbuddet, og meddelte ved afgørelse af 6. juli 2017 D, at bevillingen til botilbuddet ophørte den 31. juli 2017.

Den 10. juli 2017 henvendte D sig til botilbuddet med henblik på muligheden for at vende tilbage der til.

Begge kommuner har anerkendt, at D har brug for støtte.

I oktober 2015 blev han politianmeldt for sex med mindreårig, og i sommeren 2016 blev han afhørt af politiet om forholdet, og da nærværende sag blev indgivet til Ankestyrelsen, afventede han efter det oplyste fortsat dom i sagen.

...

Vi har lagt vægt på, at

- D på eget initiativ flyttede fra botilbuddet
- at han flyttede ind hos en kæreste og blev registreret på en c/o-adresse hos kærestens forældre i C Kommune
- at der var tale om en brudt forløb

D flyttede på eget initiativ uden medvirken fra kommunen eller anden offentlig myndighed sammen med en kæreste hos kærestens forældre, og han meldte adresseflytning til C Kommune.

Vi er opmærksomme på, at D kun boede kort tid hos kæresten, og at han selv ønskede at vende tilbage til botilbuddet.

Vi vurderer ikke, at A Kommune har forholdt sig passivt i forbindelse med, at D forlod botilbuddet og flyttede ind hos en kæreste i C Kommune.

D er ikke umyndiggjort, ligesom han ikke på det tidspunkt var pålagt restriktioner, som kunne medføre, at han ikke måtte forlade bostedet.

Vi vurderer herefter ikke, at det er åbenbart, at A Kommune har undladt at iværksætte nødvendige foranstaltninger overfor D. Vi finder det ikke dokumenteret, at A Kommune har udvist passivitet i en sådan grad, at det kan medføre refusionspligt for A Kommune.

C Kommune er således opholdskommune og skal yde hjælp overfor D.

..."

Parterne har oplyst, at der ikke er tvist om hverken opgørelsen af det fremsatte betalingskrav, at C Kommune agerede som fungerende kommune, mens der var uenighed om rette opholdskommune, og at A Kommune ikke medvirkede til Ds fraflytning til C Kommune.

Forklaringer

Medarbejder M, Socialrådgiver G og Medarbejder N har afgivet forklaring.

Medarbejder M har som partsrepræsentant for C Kommune forklaret, at hun ikke var ansat i C Kommune i 2017 og derfor ikke konkret har behandlet sagen om den pågældende borger D.

Hun kender Botilbuddet, men det er ikke et sted, som C Kommune ofte samarbejder med, da det er et sted for særlige borgere, der er udviklingshæmmede og derudover har en dom eller anden problematisk adfærd som f.eks. psykiske problemer eller misbrugsproblemer. Dvs. det er de "tungeste" borgere med komplekse problemstillinger, der anbringes på Botilbuddet.

Hvis man visiterer en borger til Botilbuddet, vil der derfor være behov for et længerevarende tilbud efter servicelovens § 108, og ikke blot et midlertidigt tilbud efter servicelovens § 107. I et § 107-tilbud vil man kunne forvente, at borgeren med den rette støtte kan udvikle og forbedre sig og komme i egen bolig, hvorimod man med et § 108-tilbud går ud fra, at borgeren har brug for permanent hjælp over lang tid. Et § 108-tilbud er derfor dyrere end et § 107-tilbud.

Det er hendes opfattelse, at borgeren i dette tilfælde var visiteret til et § 108-tilbud, da det er det, der fremgår af betalingsaftalen.

C Kommune havde kendskab til den familie, som D flyttede til fra Botilbuddet. Det var en familie, der selv havde sociale udfordringer, og det var derfor tvivlsomt, om familien kunne tage vare på en borger som D.

Når en borger som D flytter fra en kommune til en anden kommune, er det normalt, at kommunerne udveksler oplysninger om borgeren, men C Kommune fik ikke noget at vide om flytningen fra A Kommune, før han igen var flyttet tilbage til Botilbuddet.

I et tilfælde med en borger som D med hans støttebehov, ville man som kommune typisk have en dialog med borgeren om, hvorvidt han nu var sikker på, at det ville være det rigtige at flytte i forhold til de udfordringer, som han havde. Hun har undret sig over, at A Kommune tilsyneladende alene har haft en telefonsamtale med ham om det, idet man burde tage ud og tale med ham og gerne med deltagelse af hans tryghedspersoner og hans plejeforældre. De ville kunne tale med ham om, hvad han ville, og hvordan man kunne hjælpe ham.

I den periode, hvor D ikke befandt sig på Botilbuddet, men hvor A Kommune fortsat betalte 210.000 kr. om måneden for hans ophold på stedet, kunne man have besøgt ham i C Kommune hver eller hver anden dag, hvorved man kunne udnytte de midler, der var bevilliget til ham. Men det gjorde A Kommune ikke.

Det er muligt rent geografisk at flytte den bevilligede støtte, idet borgeren har et frit valg, dvs. har ret til at vælge et andet tilbud i en anden kommune under forudsætning af, at den pågældende kommune vurderer, at det er i orden, og at der er midler til det. Kommunen har således en forpligtelse til at vejlede om denne ret til at vælge et § 108-tilbud i en anden kommune, her f.eks. i C Kommune, hvis det var der, borgeren ønskede at bosætte sig. Men det ændrer dog ikke på, at det fortsat er den samme kommune, der skal betale for det. Betalingskommunen skiftes således ikke, hvis borgeren benytter sig af fritvalgsordningen.

Men først og fremmest bør det afklares med den visiterende kommune og den pågældende borger, om borgeren skal flytte botilbud og forsøge at støtte borgeren i det ophold, han befinder sig. Hvis det ikke lykkes, og borgeren fastholder sit ønske om et andet tilbud, kan man som sidste udvej kontakte den anden kommune. Det er altså sædvanligt med en såkaldt mellemkommunal underretning om forløbet og flytningen af borgeren sådan, at man ikke "taber" borgeren.

I de ca. to uger, som D var i C Kommune, blev C Kommune ikke kontaktet af A Kommune. Det skete først, da han var flyttet tilbage til Botilbuddet, som kontaktede C Kommune herom. Den sociale afdeling i C Kommune var altså ikke klar over, at D befandt sig i C Kommune.

Det var Medarbejder H fra Botilbuddet, der fortalte om tilbageflytningen til Botilbuddet, fordi D havde bedt om at blive hentet. Hvad hun ved af, havde Medarbejder H oplyst C Kommune, at Botilbuddet havde forsøgt at kontakte A Kommune om tilbageflytningen, men da A Kommune havde "meldt hus forbi", tog Botilbuddet i stedet fat i C Kommune.

Mens uenigheden om hvilken kommune, der skulle handle og havde forpligtelsen i forhold til D, var det således C Kommune, der agerede i stedet for A Kommune.

Da D vendte tilbage til Botilbuddet, genvisiterede de ham ikke til Botilbuddet. Anbringelsen på stedet i efteråret 2017 skete således på det samme visitationsgrundlag, hvilket heller ikke gav anledning til bemærkninger fra Botilbuddet. Der har heller ikke været et behov for at visitere ham på ny.

Efter D i januar 2018 fik en dom med mulighed for anbringelse, flyttede han i starten af 2019 væk fra Botilbuddet og ind hos en kæreste og dennes familie. C Kommune forsøgte forud herfor at fastholde ham på Botilbuddet med bl.a. samværstilbud, når han overnattede et andet sted. De forsøgte at motivere ham til at blive i tilbuddet. Nogle gange lykkedes de med det, og andre gange lykkedes de ikke med det. Det er ikke usædvanligt i lyset af de udfordringer, som den pågældende borger havde. Fra den 1. april 2019 blev han helt udskrevet af tilbuddet, men forud herfor havde de hele tiden arbejdet med at fastholde ham.

Det er korrekt, at C Kommune ifølge den dom, han fik, havde mulighed for at tvangsanbringe D på institutionen. Men dommen angik kriminalitet, og det var derfor alene en bekymring om, hvorvidt han ville begå kriminalitet, der kunne begrunde en anbringelse. Det beroede i øvrigt på en faglig vurdering mellem den tilsynsførende og personalet på institutionen om, hvorvidt der var grundlag for at tvangsanbringe ham, og det vurderede man ikke, at der var behov for.

Hun har fået oplyst, at D den 26. juni 2017 mødte op på borgerservice i C Kommune og søgte om forsørgelse i jobcenteret, ligesom han anmeldte tilflytning til kommunen i Folkeregisteret. Kommunen traf i den forbindelse to rutineprægede afgørelser herom i løbet af sommerferien og har derfor ikke reageret yderligere på hans ophold i kommunen. Han oplyste ikke noget om hans særlige behov, men det ville man jo have opdaget, når man skulle visitere ham på jobcenteret. Men de opdagede det ikke på selve ansøgningstidspunktet.

Socialrådgiver G har forklaret, at han er jobvejleder i A Kommune. I 2017 var han myndighedsrådgiver, dvs. socialrådgiver i Handicap og Psykiatri i A Kommune. Han var socialrådgiver for D. Han fik første gang kendskab til D i 2016 efter sommerferien. Tilbuddet i Botilbuddet var et tilbud efter servicelovens § 107, uanset at der står SEL § 108 i betalingsaftalen. Der er en ret stor økonomisk forskel på et § 107 og et § 108-tilbud. Det er svært at udskrive folk fra et § 108-tilbud, især med hensyn til unge mennesker. Et § 107-tilbud var mere fleksibelt. Han kan bekræfte, at D var en borger, der havde behov for støtte. Han er klar over, at man på opholdsstedet Botilbuddet kan købe sig til forskellige ydelser, som har forskellige takster. I starten var der en afgrænset indslusningsperiode for D svarende til et § 108-tilbud, men det overgik til et § 107-tilbud. Han kan ikke svare på, hvorfor der i betalingsaftalen er anført SEL § 108, herunder om det skyldes, at man ikke opdagede det eller ikke rettede det til § 107.

Foreholdt mail af 16. juni 2017 fra Medarbejder F fra Botilbuddet til vidnet, ekstrakten side 115, har han forklaret, at han ikke forud herfor havde fået noget at vide om Ds flytning fra Botilbuddet, og at D heller ikke forud herfor havde kontaktet ham herom. Vidnet havde kontakt med personalet på Botilbuddet, formentlig en gang ved Ds opstart på stedet, hvor han hørte om, hvordan det gik. Han besøgte også D på stedet, men han talte mest med støttepersonalet, der bedst kunne oplyse og beskrive, hvordan det gik. Om det afskedsbrev, som Medarbejder F nævner i mailen, tænker han, at det lyder som noget definitivt og målrettet. Vidnet har ikke selv set afskedsbrevet.

Han talte med Medarbejder F nogle dage efter. Medarbejder F sagde til ham, at de ville gøre alt for at få D tilbage. Han hørte ikke noget fra Botilbuddet om, hvordan det gik. Han modtog en mail fra Medarbejder F nogle dage senere med oplysninger om D, som svarer til det, han hørte om fra Botilbuddet, nemlig at det gik godt, og at der ikke var nogen konflikter med D. Han havde ikke anmodet om at få yderligere oplysninger om D.

Den 26. juni 2017 sendte han en mail til Medarbejder F, hvor han opsagde kontakten mellem A Kommune og Botilbuddet. Baggrunden var, at D kostede en pris pr. måned, og alle kommuner var presset på økonomien. Da D ikke var på stedet, gav det ikke nogen mening at betale for en tom plads. Det var heller ikke hans opfattelse, at D var interesseret i det. Opsigelsen er sendt 10 dage efter flytningen og hænger sammen med, at man nærmede sig den 1. i måneden, hvorved man så kunne overholde formalia. Forud for opsigelsen havde han en telefonisk samtale med Botilbuddet om at opsiges aftalen, så det trods alt ikke virkede så formelt med en skriftlig opsigelse. Personalet på Botilbuddet sagde ikke noget til det, og de havde altså fuld forståelse for det. Han husker ikke, hvem han talte med. Da han traf afgørelse om opsigelse af kontrakten, troede han, at D fortsat var en A Kommune-borger.

Baggrunden for at han skrev, at hvis D kom tilbage til Botilbuddet inden den 31. juli, så ville de gerne genoptage kontakten, var, at Botilbuddet sagde, at de kæmpede for at få D tilbage, og fordi D var glad for tilbuddet, samt fordi D var en A Kommune-borger.

Såvel vidnet som Botilbuddet mente, at det ville være godt for D, at han kom tilbage på Botilbuddet. Det var dog ikke vidnets håb, at D flyttede tilbage, da han sendte opsigelsen til Botilbuddet.

D havde taget nogle få personlige ejendele med, da han flyttede. Vidnet ved ikke, om møblerne på Botilbuddet tilhørte D eller Botilbuddet. De havde vist sammen været ude at købe møbler til D, idet hans værelse var tomt, da han flyttede ind. De købte derfor en seng og et bord. Værelset var spartansk indrettet med en seng, et bord, en stol og en pc. Vidnet undrede sig ikke over, at D ikke tog andre ting med, da han flyttede, idet han ikke havde nogen relation til tingene. D tog de ting med, som betød noget for ham, dvs. hans pung, nøgler og mobiltelefon.

Den 6. juli 2017 sendte han en afgørelse til D om ophør af bevilling til opholdet på Botilbuddet. Det gjorde han dels fordi, det er et retskrav for borgeren, og dels som en indirekte motivation for D til at komme tilbage.

I samme periode arbejdede vidnet også med borgere på forsorgshjem og foretog i den forbindelse folkeregistrering, og her opdagede han, at D havde skiftet adresse. Det var således også baggrunden for, at han traf afgørelse om ophør af bevillingen. Han er i tvivl om, han selv har kontaktet D telefonisk, som anført i afgørelsen, men Botilbuddet havde været kontakt med D. Der blev ikke klaget over afgørelsen.

Det er muligt, at det ikke var den rigtige rækkefølge først at opsiges kontrakten overfor Botilbuddet og derefter træffe afgørelse om ophør af bevilling over for D. Han husker ikke hvorfor, han gjorde det i den rækkefølge.

Afgørelsen om ophør af bevillingen til Botilbuddet er sendt til D på hans adresse på Botilbuddet, da det er den adresse, som deres system var sat op til. Afgørelsen er sendt digitalt med sikker post, som man skulle. D ønskede ikke at deltage i forbindelse med, at der skulle foretages partshøring forud for, afgørelsen blev truffet.

Da D senere kom tilbage til Botilbuddet, blev han kontaktet af Botilbuddet, der oplyste ham, at D var kommet tilbage. Vidnet kontaktede ikke selv D. Vidnet sagde, at det kunne A Kommune ikke være en del af, da D var en C Kommuneborger, fordi han på det tidspunkt havde adresse til C Kommune. Derfor måtte Botilbuddet rette henvendelse til C Kommune.

Vidnet betragtede ikke Ds tilbageflytning som en klage over afgørelsen om ophør af bevillingen. D var på det tidspunkt en C Kommuneborger.

Efter vidnets opfattelse fik D ny opholdskommune i C Kommune, da han registrerede ny adresse i C Kommune. Det afgørende er altså borgerens folkeregisteradresse. Så længe man ikke er umyndiggjort, er det borgeren selv, der skal registrere sin folkeregisteradresse, alternativt overgive sit Nem-ID til andre, da det sker digitalt. Han husker ikke, hvornår han tjekkede og opdagede Ds nye adresse.

Han har ikke været involveret i det, der er oplyst i mailen af 12. juli 2017 fra Medarbejder K fra Botilbuddet til Medarbejder H fra C Kommune. Han har ikke set nogen aftale om, at kontakten vedrørende D skulle forlænges indtil videre, sådan at D kunne blive boende på Botilbuddet efter, han var flyttet tilbage.

Vidnet mindes ikke at have sendt en mellemkommunal underretning til C Kommune, og det mener han heller ikke at have gjort.

Medarbejder N har forklaret, at han er direktør for social og arbejdsmarkedet i B Kommune, hvor han har været ansat siden maj 2019.

Det har ingen betydning for B Kommune, at Botilbuddet ligger i deres kommune. Det er et center med specialtilbud, som alle kommuner kan benytte sig af. Det er en tilfældighed, at det ligger i B Kommune, som ikke har nogen tilsynsforpligtelse overfor institutionen. Det har kun betydning for B Kommune, når tilbuddets beboere flytter ind på stedet og registrerer deres adresse på Botilbuddet og dermed i kommunen. Beboerne kan desuden søge andre ydelser hos B Kommune, når de opholder sig på Botilbuddet. De har således udbetalt uddannelsesstøtte i denne sag fra 2017 til 2019. I starten fik de først refusion fra A Kommune og dernæst fra C Kommune, og det har der ikke været nogen tvist om. Både A Kommune og C Kommune har således betalt det, som B Kommune har anmodet om.

En borger kan ikke visitere sig selv til et tilbud på Botilbuddet, da det skal ske via en kommune. De har ikke haft noget med visitationen at gøre og har derfor ikke nogen bevilling på den pågældende borger i denne sag.

Man hører normalt ikke om tvister af den karakter, som denne sag omhandler, da det ofte kører helt automatisk. Det er en opgave mellem Botilbuddet og den kommune, der har bevilliget borgeren, hvilket kan være en stor og omfattende dialog, men det er ikke noget, som B Kommune er involveret i. B Kommune har således slet ikke været involveret i den konkrete sag.

Parternes synspunkter

C Kommune har i sit påstandsdokument anført:

”

De sambehandlede sager vedrører spørgsmålet om betaling for tiltag over for en borger i en situation, hvor en borger med sociale problemer, der på grund af disse er anbragt efter serviceloven, tager kortvarigt/midlertidigt ophold væk fra anbringelsesstedet for derefter at vende tilbage til samme.

Sagens forløb har betydning for begge sager og gengives i det følgende ganske kort:

Borgeren D (herefter ”Borgeren”) havde efter aftale mellem A Kommune og Region E ophold på Botilbuddet, et specialcenter i B Kommune (Bilag 1 og 2). Om Borgerens forhold henvises til psykologisk undersøgelse af 13. november 2017; retspsykiatrisk erklæring af 22. november 2018 samt Region Es udtalelse af 26. marts 2019 (Bilag 3, 4 og 21).

C Kommune har under skriftvekslingen opfordret A Kommune til at redegøre for og dokumentere borgerens rømningshistorik på baggrund af det i udtalelsen af 26. marts 2019 beskrevne. Denne opfordring er ikke besvaret, og det må på denne baggrund lægges til grund, at hændelsen i juni 2017 var en del af et generelt handlemønster for den pågældende borger.

Den 16. juni 2017 forlod borgeren pludseligt og uden forudgående varsel opholdsstedet for at ”bo hos en kæreste”, der havde bopæl i C Kommune. Adresseskiftet blev registreret i folkeregisteret med virkning fra 10 dage senere, den 26. juni 2017

Borgeren medtog ikke i forbindelse med den pludselige rømning sine ejendele (Bilag 9), og A Kommune besluttede da også på tidspunktet i dialog med Region E at opretholde kontrakten – i hvert fald for en tid (Bilag 7).

Få uger senere – omkring den 10. juli 2017 – vendte Borgeren tilbage til opholdsstedet (bilag 10), der først rettede henvendelse til A Kommune som Borgerens kendte opholdskommune men, da A Kommune nægtede at agere i sagen, rettedes efterfølgende henvendelse til C Kommune.

På baggrund af det beskrevne forløb opstod der mellem C Kommune og A Kommune uenighed om, hvorvidt C Kommune ved borgerens kortvarige ophold i kommunen var blevet handle- og betalings-

kommune for Borgeren. Der henvises til skriftvekslingen, herunder for Ankestyrelsen, fremlagt som Bilag 11 til 16.

De i perioden afholdte udgifter, der danner grundlag for påstanden, er opgjort i bilag 17. Opgørelsen er ikke bestridt.

Udgifterne er *foreløbigt* afholdt af C Kommune efter aftale mellem de to kommuner om håndteringen af borgerens sag, mens uenigheden bestod – men det gøres altså under denne sag gældende, at udgifterne rettelig påhvilede A Kommune, og at C Kommune *derfor* har krav på betaling af de afholdte udgifter.

***

Efter sin smuttur til C Kommune vendte borgeren som beskrevet tilbage til Botilbuddet (beliggende i B Kommune), uden C Kommune i denne forbindelse med virkede.

Borgeren genoptog her sit ophold og afgav i den forbindelse selv tilsagn om valg af bolig (Bilag 10) uden kommunal medvirken af nogen art.

Der blev ikke i forbindelse med genoptagelsen foretaget (fornyet) visitation, idet Borgeren netop vendte tilbage inden opsigelsen af opholdsstedet blev effektueret, og det er på bag grund af de skriftlige akter C Kommunes opfattelse, at opholdet skete ved genoptagelse af den oprindelige kontrakt mellem A Kommune og Region E.

***

Det gøres over for A Kommune sammenfattende gældende, at Borgerens tilknytning til A Kommune ikke er ophørt ved dennes kortvarige og impulsive ophold i C Kommune.

En rømning som den beskrevne kan ikke, og navnlig ikke i lyset af borgerens dokumenterede impulsive adfærdsmønster, ses som et udtryk for et ønske om varigt at vælge ny opholdskommune.

A Kommunes afgørelse om ophør af bevillingen til ophold i botilbud var på det tids punkt, hvor borgeren flyttede tilbage, ikke effektueret, og tilbageflytningen skete kort efter, han må formodes at have modtaget afgørelsen og således inden for klagefristen.

Flytningen fremstår uden egentlig realitet eller dog som det mindste som udslag af netop det impulsive handlemønster, der begrundes A

Kommunes oprindelige visitation af borgeren. Den fortrydes da også efter ganske kort tid, hvor borgeren flytter tilbage til sit opholdssted, og på den baggrund kan opholdet på den regionale institution ikke antages reelt at have været ophørt.

Der er således ikke grundlag for at antage, at borgeren varigt har opgivet sin tilknytning til institutionen og taget varigt ophold i C Kommune.

Det forhold, at borgeren – efter det oplyste på opfordring fra kærestens forældre, hvor han midlertidigt boede – har fundet det mest korrekt at foretage tilmelding til folkeregisteret, kan i en sådan situation ikke tillægges selvstændig betydning. Det bemærkes i denne sammenhæng, at den "kæreste", borgeren tog ophold ved, på tidspunktet var under 18 år og hjemmeboende.

Socialretligt er der heller ikke, som antaget af Ankestyrelsen, tale om et "brudt forløb".

Efter de foreliggende oplysninger om borgerens psykiske tilstand og udadreagerende adfærd er der i det mindste ikke grundlag for at antage, at støttebehovet skulle være ændret pludseligt i forbindelse med hans flytning til eller fra C Kommune.

Hertil kommer, at borgerens tilstand var af sådan en karakter, at A Kommune burde have grebet ind, efter det blev afklaret, at borgeren havde rømmet institutionen, hvorfor A Kommune også efter passivitetsreglen i retssikkerhedslovens § 9c, stk. 6, kan pålægges refusionspligt.

Det bestrides, at det kan tillægges selvstændig betydning, at C Kommune faktisk agerer i borgerens sag i tiden efter borgeren vender tilbage til Botilbuddet og C Kommune herfra orienteres om borgeren. C Kommune var ikke før dette tidspunkt, og altså ikke under borgerens kortvarige ophold ved en familie i kommunen, bekendt med borgeren.

De foretagne handlinger – der ubestridt var socialfagligt relevante og nødvendige – er alene taget for at undgå, at borgeren skulle blive "tabt" mens de to kommuner afklarede den indbyrdes uenighed. Dette er sket i henhold til en samtidig dialog om den praktiske håndtering og uden præjudice for spørgsmålet om den retlige betalingspligt.

Det gøres over for B Kommune – for det tilfælde, at C Kommune i det ind byrdes forhold mellem C Kommune og A Kommuner måtte findes betalingspligtig – gældende, at borgeren den 10. juli 2017 frivilligt og uden kommunal medvirken tog ophold i B Kommune.

Borgeren fraflyttede således C Kommune uden på noget tidspunkt at involvere kommunen i beslutningen (C Kommune blev først orienteret herom efter flytningen), og uden C Kommune i den forbindelse visiterede borgeren eller i øvrigt agerede som myndighed i sagen.

Hvis retten finder, at flytningen *til* C Kommune var frivillig (uden kommunal medvirken og med den konsekvens, at det af A Kommune etablerede forløb blev bragt til ophør) må retten også lægge til grund, at den tilsvarende flytning *fra* C Kommune var frivillig med den konsekvens, at en eventuel handle- og betalingspligt for C Kommune ophørte denne dato.

Det gøres subsidiært gældende, at en *eventuel* kommunal medvirken i forbindelse med borgerens fornyede ophold ved Botilbuddet alene kan være den af A Kommune foretagne *oprindelige* visitation.

Hvis B Kommune på baggrund heraf mener at have krav på refusion, må kravet rettes mod A Kommune.

I en situation hvor retten har konkluderet, at borgerens oprindelige ophold i A Kommune var bragt til ophør ved flytningen til C Kommune (en forudsætning for, at tvi sten mellem C Kommune og B Kommuner opstår), er det for forholdet mellem C Kommune og B Kommune uden betydning, hvilke handlinger A Kommune måtte have foretaget tidligere i forløbet.

...F

A Kommune har i sit påstandsdokument anført:

'F
...

Til støtte for den nedlagte påstand gør sagsøgte gældende at,

C Kommune alene har ret til refusion fra A Kommune, såfremt A Kommune eller anden offentlig myndighed medvirkede til borgerens flytning til C Kommune med den virkning, at C Kommune har ret til refusion i medfør af retssikkerhedslovens §9C, stk. 2.

Efter forarbejderne til refusionsbestemmelsen i §9C, stk.2 og Højesterets praksis frigøres den tidligere opholdskommune – i overensstemmelse med lovens hovedregel – for betalingsforpligtelsen, når den pågældende borger selv vælger at tage ophold i anden Kommune. Det er belyst med sagens dokumenter, at borgeren selv ønskede at flytte til C Kommune, og også flyttede uden at drøfte dette med nogen i A Kommune. A Kommune eller en institution i A Kommune har dermed ikke påvirket borgerens beslutning om flytning, og A Kommune har dermed heller ikke ydet vejledning, støttet økonomisk eller praktisk i forbindelse med flytningen

Det er C Kommunes bevisbyrde, at A Kommune eller en institution i A Kommune, har påvirket borgerens beslutning, og det er netop ikke godtgjort af C Kommune, at A Kommune eller en institution i A Kommune, har påvirket borgerens beslutning.

Det er dokumenteret, at der er tale om en fysisk flytning og dokumenteret, at borgeren har meldt flytning til Folkeregisteret, så flytningen har været en realitet. Det er dokumenteret, at kontrakten mellem A Kommune og med det tidligere opholdssted er opsagt og at der er truffet afgørelse om, at foranstaltningen er ophørt overfor borgeren. Denne afgørelse er ikke påklaget af borgeren.

Disse forhold kan Retten lægge til grund ved sagens afgørelse.

Det er derfor efter A Kommune åbenbart, at der er tale om en flytning til C Kommune uden at A Kommune på nogen måde har påvirket beslutningen om flytning, jfr Højesterets afgørelse i U2018.16.

Der er endvidere tale om et brudt forløb, idet foranstaltningen Botilbuddet rent faktisk er ophørt, - kontrakten med opholdsstedet er opsagt og der er truffet afgørelse overfor borgeren om at bevillingen ophører. Der må være tale om, at C Kommune efterfølgende har truffet en afgørelse om foranstaltningen overfor borgeren og har lavet kontrakt med opholdsstedet.

Sagen er tidligere på foranledning af C Kommune afgjort af Ankestyrelsen, jfr bilag XX Ankestyrelsens lagde vægt på følgende, jfr bilag 16:

- *D på eget initiativ flyttede fra botilbuddet*
- *at han flyttede ind hos en kæreste og blev registreret på en do-adresse hos kærestens for- ældre i C Kommune*

- *at der var tale om en brudt forløb*

Ankestyrelsen vurderede på den baggrund :

D flyttede på eget initiativ uden medvirken fra kommunen eller anden offentlig myndighed sammen med en kæreste hos kærestens forældre, og han meldte adresseflytning til C Kommune

Og videre:

Vi vurderer ikke, at A Kommune har forholdt sig passivt i forbindelse med, at D forlod botilbuddet og flyttede ind hos en kæreste i C Kommune

Ankestyrelsens konklusion er derfor :

C Kommune er således opholdskommune og skal yde hjælp overfor D.

Ankestyrelsen har stor faglig viden om disse sager og stor erfaring med vurdering af disse. C Kommune har derfor en tung bevisbyrde for, at Ankestyrelsens afgørelse ikke er korrekt.

...'F

B Kommune har i sit påstandsdokument anført:

'F
...

Visitering til længerevarende botilbud, jf. servicelovens § 108

Ophold i et længerevarende botilbud omfattet af servicelovens § 108 sker efter visitering fra borgerens opholdskommune ved en forvaltningsretlig afgørelse.

Kommunerne har myndighedsansvaret og ansvaret for finansieringen på socialområdet, og Kommunerne har derved ansvaret for, at der er det nødvendige antal tilbud til stede, enten i form af kommunens egne tilbud eller ved køb af pladser i private tilbud, regionale tilbud eller tilbud i andre kommuner.

Borgere visiteres til det tilbud, der ud fra individuel og konkret vurdering findes bedst egnet til at kunne imødekomme behovet for støtte, hjælp og udvikling til den enkelte. Borgeren sikres en kontinuitet i sit forløb ved at den visiterende kommune også er betalings- og handlekommune i det videre forløb.

I den konkrete sag skete visitationen af Borgeren til Botilbuddet, jf. servicelovens § 108, af A Kommune.

Borgerens faktiske ophold i B Kommune var således alene muliggjort som følge af, at A Kommune havde visiteret Borgeren til Botilbuddet.

Dette gælder både Borgerens initiale indflytning på botilbuddet den 1. marts 2017, men det gælder også for Borgerens tilbagevenden til sin bolig på bostedet den 10. juli 2017 efter han midlertidigt havde opholdt sig en kort periode i C Kommune.

Det havde ikke været muligt for Borgeren at vende tilbage til sin bolig på Botilbuddet, hvis ikke Borgeren havde "en plads" på stedet, som Borgeren var visiteret til af A Kommune, en plads som stod åben i den periode, hvor Borgeren midlertidigt forlod bostedet.

Mellemkommunal refusion - medvirken

Det fremgår af retssikkerhedslovens § 9c, stk. 2, nr. 1, at opholdskommunen har ret til refusion, når den tidligere kommune eller anden offentlig myndighed har medvirket til, at en person får ophold i boformer efter §§ 107-110 og 192 i lov om social service.

Det betyder i den konkrete sag, at A Kommune blev refusionspligtig overfor B Kommune fra den 1. marts 2017, da Borgeren blev visiteret til Botilbuddet af A Kommune.

Såfremt retten, mod forventning, måtte finde, at refusionspligten senere overgik til C Kommune, ændrer det ikke ved, at B Kommune fortsat var den refusionsberettigede kommune, jf. retssikkerhedslovens § 9c, stk. 2, nr. 1.

Det følger pr. definition af reglerne om mellemkommunal refusion, at en institutionskommune som B Kommune ikke kan blive betalings- eller refusions-kommune for ydelser efter serviceloven for en borger, som har ophold i kommunen i et botilbud, hvortil borgeren er visiteret af en anden kommune.

Refusionspligtens ophør

Det afgørende for refusionspligtens ophør i den konkrete sag er en fortolkning af retssikkerhedslovens § 9c, stk. 10, 1. pkt., hvoraf det frem-

går, at retten til refusion efter stk. 2, består, så længe Borgeren har ophold i det pågældende botilbud eller et tilsvarende botilbud.

Der ses ikke at foreligge retspraksis fra hverken landsretterne eller Højesteret, der tager stilling til spørgsmålet om, hvad der skal til, før en borger anses for at have opgivet sit ophold i et længerevarende botilbud efter servicelovens § 108, med den virkning, at borgerens tidligere opholdskommunes refusionspligt ophører i medfør af retssikkerhedslovens § 9c, stk. 10, 1. pkt.

Sagens principielle spørgsmål er således, om et midlertidigt ophold hos en kæreste af nogle ugers varighed indebærer refusionspligtens ophør, når Borgerens bolig på botilbuddet fortsat står til rådighed og fortsat indeholder Borgerens ejendele, og når Borgerens omfattende støttebehov, der begrundende visiteringen, er uforandret, og Borgeren de facto vender tilbage til samme botilbud.

Hele systemet bag reglerne om mellem kommunal refusion og deres baggrund i Bistandslovens institutionsbeskyttelsesregel taler for, at svaret er nej – refusionspligten ophører ikke i denne situation.

Refusionspligtens ophør i relation til Borgeren, der var i et længerevarende botilbud, jf. servicelovens § 108, må forudsætte en reel afbrydelse af det refusionsbærende forløb, dvs. en afbrydelse af opholdet på botilbuddet med den virkning, at Borgeren ikke ville have mulighed for at vende tilbage til botilbuddet uden en ny kommunal visitering.

Handle-, betalings- og refusionsforpligtelsen for Borgeren påhviler derfor, som udgangspunkt, A Kommune, der qua visitering af Borgeren til Botilbuddet "medvirkede" til, at Borgeren fik ophold i botilbuddet, og som bad Botilbuddet at holde "pladsen åben", hvis Borgeren vendte tilbage inden den 31. juli 2017 – hvilket Borgeren gjorde.

B Kommune er således enig med C Kommune i, at A Kommune er refusionspligtig handlekommune for Borgeren, og at Borgerens midlertidige ophold i C Kommune ikke bragte A Kommunes refusionspligt til ophør.

B Kommune tiltræder C Kommunes anbringender overfor A Kommune i sagen BS 16728-2019-ESB.

Det gøres desuden gældende, at det afgørende for refusionspligten, og for dennes eventuelle ophør, i den konkrete sag er,

at A Kommune som handlekommune medvirkede til, at Borgeren fik ophold på Botilbuddet efter en visitering i henhold til servicelovens § 108, [dvs. et](#) længerevarende botilbud, som følge af Borgerens omfattende behov for støtte,

at dette støttebehov var uforandret i hele perioden,

at Borgeren fortsat havde sin bolig på Botilbuddet, da han midlertidigt tog ophold hos en kæreste i C Kommune,

at kontrakten mellem A Kommune og Botilbuddet ikke var ophørt, da Borgeren vendte tilbage til sin bolig på Botilbuddet, og

at der ikke i realiteten var tale om et brudt forløb.

Det bestrides, at Højesterets dom offentliggjort i U.2018.16 H har nogen betydning for bedømmelsen af nærværende sag. I den pågældende Højesterets sag var borgeren en mentalt 100 % velfungerende mand, der var blevet lam efter en trafikulykke. Han købte for egne midler og uden offentlig medvirken en ejerbolig i en anden kommune, som han derefter ønskede at flytte ind i. Han havde som følge af sin lammelse brug for støtte i eget hjem.

Det var en grundlæggende forudsætning for Højesterets afgørelse, at borgeren i den pågældende sag dels erhvervede boligen for egne midler, men også at borgeren efterfølgende flyttede ind i boligen sammen med sin familie, at borgeren opgav sin hidtidige bolig, og at borgeren faktisk blev boende i den nye bolig i Hvidovre Kommune.

Denne Højesteretsdom tåler ingen sammenligning med en situation som den foreliggende, hvor Borgeren er mentalt retarderet i lettere grad, er impulsstyret og ikke reelt er i stand til at tage vare på sig selv uden omfattende støtte, hvorfor han er visiteret til et længerevarende botilbud efter servicelovens § 108, som han midlertidigt forlader, men senere vender tilbage til.

Hvis Borgeren opnåede ny opholdskommune i C Kommune i relation til mellemkommunal refusion

Hvis retten, mod forventning, måtte finde, at A Kommunes refusionspligt ophørte som følge af Borgerens midlertidige ophold i C Kommune, gøres det gældende, at C Kommune blev ny refusionskommune for Borgeren, og at C Kommune dermed blev refusionspligtig overfor B Kommune, jr. retssikkerhedslovens § 9c, stk. 2.

Det gøres gældende, at en borger ikke kan opnå ny opholdskommune i relation til mellemkommunal refusion ved at have ophold i en institution omfattet af servicelovens § 108.

Dette ville stride mod de helt grundlæggende hensyn bag retssikkerhedslovens § 9c, stk. 2, og bestemmelsens baggrund i den tidligere regel i bistandslovens § 11.

Borgerens fortsatte ophold på Botilbuddet var kun muliggjort af offentlig medvirken, initialt fra A Kommune og efter 10. juli 2017 af C Kommunes, A Kommunes og Region Es ageren i forhold til Borgeren, idet disse offentlige myndigheder medvirkede til, at Borgeren fortsat kunne opholde sig på Botilbuddet helt frem til 2019.

Der forelå således fortsat offentlig medvirken til Borgerens ophold på Botilbuddet, også efter 10. juli 2017.

Det følger herefter udtrykkeligt af retssikkerhedslovens § 9c, stk. 2, og hensynet bag denne bestemmelse, at B Kommune under ingen omstændigheder, som borgerens faktiske opholdskommune, kunne blive refusionspligtig for Borgeren, idet B Kommune, med hjemmel direkte i retssikkerhedslovens § 9c, stk. 2, kan kræve sine udgifter dækket af Borgerens tidligere opholdskommune.

Så uanset om retten måtte følge C Kommunes og B Kommunes synspunkt om, at A Kommune fortsat var refusionspligtig for Borgeren, også efter den 10. juli 2017, eller retten følger A Kommunes synspunkt om, at C Kommune blev ny opholdskommune for Borgeren i relation til mellemkommunal refusion i juli 2017, så skal B Kommune frifindes for C Kommunes påstande under nærværende sag, da B Kommune under ingen omstændigheder er blevet refusionspligtig for Borgeren, der alene opholdt sig på Botilbuddet som følge af offentlig medvirken fra andre offentlige myndigheder.

Forældelse og fradrag af statsrefusion

Den af C Kommune nedlagte betalingspåstand vedrører et refusionskrav omfattet af retssikkerhedslovens § 9c.

Det fremgår af retssikkerhedslovens § 9c, stk. 13, at refusionskrav vedr. ydelser efter lov om social service skal rejses senest 12 måneder efter at hjælpen er ydet.

C Kommune tog ved e-mail af 14. marts 2019 til B Kommune (Bilag 20) forbehold for at rette et krav mod B Kommune på kr. 2.757.019,00, dvs. de krav der er genstand for stævningen i nærværende sag.

Hvis C Kommune, mod forventning, måtte få medhold i, at B Kommune skal betale et beløb til C Kommune, så er den del af kravet, der vedrører hjælp ydet inden den 14. marts 2018 forældet, jf. retssikkerhedslovens § 9c, stk. 13. Desuden fremgår det ikke af C Kommunes opgørelse, om der er fratrukket statsrefusion efter service-lovens § 176.

Det gøres gældende, at B Kommune under alle omstændigheder skal frifindes for C Kommunes betalingspåstand for så vidt angår den del af kravet, der vedrører perioden inden 14. marts 2018 og for den del af kravet vedrørende perioden efter 14. marts 2018 i det omfang, der kunne opnås statsrefusion.

..."

Parterne har under hovedforhandlingen nærmere redegjort for deres opfattelse af sagen i overensstemmelse med deres påstandsdokumenter.

Rettens begrundelse og resultat

Der er enighed om, at A Kommune oprindeligt havde betalingsforpligtelsen over for D, da han af A Kommune blev visiteret til opholdet på Botilbuddet, beliggende i B Kommune. A Kommune medvirkede således i form af bl.a., og i særdeleshed den indgåede betalingsaftale, til, at D fik ophold på Botilbuddet, hvorved A Kommune påtog sig betalingsforpligtelsen, jf. lov om retssikkerhed og administration på det sociale område § 9, stk. 1, jf. stk. 7.

Efter § 9, stk. 8, i samme lov består denne pligt, så længe personen har ophold i det pågældende botilbud, dog indtil den pågældende har erhvervet ny opholdskommune.

Spørgsmålet er herefter, om D fik ny opholdskommune ved sin flytning til C Kommune den 16. juni 2017.

Det fremgår af vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område, at der ved afgørelse af hvilken kommune, der er opholdskommune, kan lægges vægt på flere momenter, herunder bopælsregistrering i CPR-regi-

streret, der er et vigtigt moment, men at de faktiske forhold vejere tungere, herunder borgerens egne oplysninger, og hvor borgeren senest har været i kontakt med de offentlige myndigheder for at få hjælp eller udbetalt ydelser. Herefter og efter Ankestyrelsens praksis herom skal der således lægges vægt på, hvor borgeren rent faktisk har opholdt sig og hans formål og ønske med opholdet.

Retten lægger som ubestridt til grund, at D egenhændigt fraflyttede Botilbuddet og tog ophold i C Kommune hos en kæreste og dennes familie, hvor han boede, indtil han 25 dage senere den 10. juli 2017 efter eget ønske vendte tilbage til Botilbuddet. Her forblev han frem til, han endeligt forlod Botilbuddet den 1. april 2019. Det kan videre lægges til grund som et faktum, at Ds adresse blev ændret i CPR-registreret fra Botilbuddet til en adresse i C Kommune den 26. juni 2017 og igen blev ændret tilbage til Botilbuddet den 10. juli 2017.

Efter bevisførelsen lægger retten videre til grund, at D ved sin fraflytning fra Botilbuddet efterlod møbler og andre større effekter, men tog få personlige ejendele med sig i form af bl.a. en telefon, og at han under sit ophold i C Kommune ansøgte om offentlig forsørgelse hos kommunen.

På den ene side indikerer disse faktiske oplysninger, at D ved sin fraflytning tog ophold i C Kommune, og på den anden side peger oplysningerne på, at han alene opholdt sig midlertidigt i C Kommune. Der foreligger ikke tilstrækkelige sikre oplysninger om Ds egne bevæggrunde for fraflytningen og opholdet i C Kommune, bortset fra oplysningerne om et afskedsbrev til personalet på Botilbuddet. Da D imidlertid 25 dage senere vendte tilbage til Botilbuddet, hvor han forblev, tillægger retten ikke afskedsbrevet væsentlig betydning.

Retten lægger herefter og efter den øvrige bevisførelse til grund, at D ophold i C Kommune alene havde karakter af et midlertidigt ophold, og at hans plads og faste bolig på Botilbuddet fortsat stod åben og var bevaret med henblik på hans tilbagevenden. A Kommune havde således tilkendegivet og accepteret, at D kunne genoptage sin plads på Botilbuddet, hvis han kom tilbage inden den 31. juli 2017, hvilket han gjorde, og som både A Kommune og Botilbuddet efter Socialrådgiver Gs forklaring mente var til gavn D.

Efter disse omstændigheder sammenholdt med varigheden af opholdet i C Kommune, og da anbringelsesgrundlaget for D fortsat var uændret, idet der ikke blev foretaget ny visitering eller bevilling af D, hvis kontrakt for opholdet således blev genoptaget, kan hans midlertidige ophold i C Kommune ikke føre til, at betalingsforpligtelsen anses for overgået til C Kommune.

Det forhold, at C Kommune fungerede som handlekommune over for D og havde kontakt med personalet på Botilbuddet om det videre forløb efter tilbageflytningen til Botilbuddet, kan ikke føre til et andet resultat. Dels fordi A Kommune efter vidnet Socialrådgiver Gs forklaring afviste at påtage sig ansvaret og betalingsforpligtelsen for D ved Botilbuddets henvendelse i forbindelse med D tilbageflytning, og dels fordi C Kommune i en sådan situation var forpligtet til at agere som fungerende opholdskommune efter retssikkerhedslovens § 9, stk. 13.

På denne baggrund var A Kommune således fortsat forpligtet til at afholde udgifter til Ds ophold på Botilbuddet, jf. lov om retssikkerhed og administration på det sociale område § 9, stk. 1, jf. stk. 7, nr. 1.

Herefter, og da opgørelsen af den nedlagte betalingspåstand over for A Kommune ikke er bestridt, tager retten C Kommunes påstand til følge.

Som følge heraf frifindes B Kommune overfor de af C Kommune nedlagte påstande.

A Kommune skal herefter betale sagsomkostninger til C Kommune som den vindende part i hovedsagen BS 16728/2019. Sagsomkostningerne er efter sagens værdi, forløb og udfald fastsat til dækning af advokatudgift med 240.000 kr. inklusive moms og retsafgift med 4.000 kr., i alt 244.000kr.

I adcitationssagen BS 19801/2020 skal C Kommune betale sagsomkostninger til B Kommune som den vindende part. Sagsomkostningerne fastsættes på samme måde efter sagens værdi og forløb, herunder dog under hensyn, at der mellem disse parter er udvekslet færre processkrifter end i hovedsagen, til dækning af advokatudgifter med 200.000 kr. inklusive moms.

THI KENDES FOR RET:

A Kommune skal betale 2.757.019 kr. med tillæg af procesrente fra den 9. april 2019.

A Kommune skal til C Kommune betale sagsomkostninger med 244.000 kr.

Beløbene skal betales inden 14 dage. Sagsomkostningerne bliver forrentet efter rentelovens § 8 a.

B Kommune frifindes.

C Kommune skal til B Kommune betale sagsomkostninger med 200.000 kr.

Beløbene skal betales inden 14 dage. Sagsomkostningerne bliver forrentet efter rentelovens § 8 a.

Vejledning

Retten har afsagt dom i sagen.

Hvis du er utilfreds med afgørelsen, kan du som udgangspunkt anke (klage over) dommen til landsretten. Hvis du kun er utilfreds med dommens afgørelse om sagsomkostninger, kan du kære (klage over) denne del af afgørelsen til landsretten.

Ikke alle afgørelser kan ankes eller kæres

Du kan kun anke dommen, hvis forskellen mellem byrettens dom og det resultat, du ønsker at opnå i landsretten, er over 20.000 kr. Hvis forskellen er mindre, skal du have tilladelse fra Procesbevillingsnævnet for at anke.

Landsretten kan afvise at behandle en ankesag, hvis landsretten vurderer, at der ikke er udsigt til, at sagen vil få et andet udfald i landsretten.

Du kan kun kære afgørelser om sagsomkostninger, hvis omkostningsbeløbet er fastsat til mere end 20.000 kr., eller hvis retten har bestemt, at ingen af parterne skal betale sagsomkostninger, og du kræver, at modparten skal betale mere end 20.000 kr. I andre situationer kan du kun kære omkostningsafgørelsen, hvis du får tilladelse fra Procesbevillingsnævnet.

Frister for at anke og kære

Fristen for at anke er **4 uger** fra dommens dato. Hvis du ikke kan anke uden en tilladelse fra Procesbevillingsnævnet, skal du indlevere en ansøgning til Procesbevillingsnævnet inden **4 uger**.

Fristen for at kære omkostningsafgørelsen er **2 uger** fra dommens dato. Hvis du ikke kan kære afgørelsen uden tilladelse fra Procesbevillingsnævnet, skal du indlevere en ansøgning til Procesbevillingsnævnet inden **2 uger**.

Sådan gør du, hvis du vil anke eller kære

Du kan anke dommen på minretssag.dk ved at trykke på knappen "Opret appel" og derefter vælge "Anke" og følge vejledningen. Hvis du vil kære omkostningsafgørelsen, skal du vælge "Kære" og følge vejledningen.

Hvis du søger om tilladelse til anke eller kære hos Procesbevillingsnævnet, skal du indlevere din ansøgning til Procesbevillingsnævnet. Du kan ikke indlevere

ansøgningen på [minretssag.dk](https://www.minretssag.dk).

Du kan læse mere på [domstol.dk](https://www.domstol.dk).

